

ความสำคัญของเรื่องที่จะศึกษา

ปัจจุบันนี้คอกกล้วยไม้เป็นที่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่งในจำนวนดอกไม้ทั้งหลาย เนื่องจากในปีหนึ่ง ๆ กล้วยไม้คอกกล้วยไม้สามารถทำรายได้ให้แก่ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายได้จากการส่งออกจำหน่ายในต่างประเทศ อันจะเห็นได้จากมูลค่าการส่งออกได้เพิ่มขึ้นทุกปีจากมูลค่า 52 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2515 เพิ่มขึ้นเป็น 400 ล้านบาทใน พ.ศ. 2524

แม้ว่าคอกกล้วยไม้จะเป็นดอกไม้ที่อยู่ในความนิยมของชาวต่างชาติ และมีผู้ลงทุนปลูกเลี้ยงเพื่อประโยชน์ด้านการค้าเพิ่มมากขึ้นก็ตาม แต่ปริมาณผลผลิตที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่ยังคงเป็นกล้วยไม้คอกกล้วยไม้สกุลหวายพันธุ์ปอมปาดัวร์ (มาคาม) ทั้งนี้ปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้นจึงทำให้ผลผลิตล้นตลาด (ในบางฤดูกาล) เป็นผลให้ราคาจำหน่ายต่ำลง และยังมีการตัดราคากันระหว่างพ่อค้าส่งออก นอกจากนี้แนวโน้มในอนาคต ความต้องการของตลาดต่างประเทศสำหรับคอกกล้วยไม้พันธุ์หวายปอมปาดัวร์ลดน้อยลง เนื่องจากคุณค่าและความนิยมของสังคมเปลี่ยนไป จึงควรที่จะมีการพัฒนาใหม่การปลูกเลี้ยงกล้วยไม้คอกกล้วยไม้พันธุ์ใหม่ ๆ ขึ้นมาเสริมพันธุ์หวายปอมปาดัวร์ ซึ่งในขณะนี้คอกกล้วยไม้พันธุ์ใหม่ที่จะกล่าวถึงต่อไปมีบางชนิดได้เริ่มมีการปลูกเลี้ยงจนสามารถตัดคอกจำหน่ายได้แล้ว และราคาจำหน่ายสูงกว่าพันธุ์หวายปอมปาดัวร์ด้วย

ถ้ามีความร่วมมือกันระหว่างผู้ปลูกเลี้ยง ผู้ส่งออก และหน่วยราชการแล้ว กล้วยไม้คอกกล้วยไม้พันธุ์ใหม่อาจจะเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้ปลูกเลี้ยง ผู้ส่งออก และแก่ประเทศมากขึ้น ปัญหาการตัดราคากันควรที่จะลดลง ซึ่งไม่เพียงแต่จะเป็นผลให้ชาวสวนหรือผู้ลงทุนมีกำลังใจในการปลูกเลี้ยงคอกกล้วยไม้พันธุ์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นส่วนรวมด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการศึกษาในเรื่องนี้มีดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเปรียบเทียบ ต้นทุน รายได้ และผลตอบแทนจากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้คอกกล้วยไม้พันธุ์ใหม่ของสกุลหวายกับพันธุ์หวายปอมปาดัวร์

2. ศึกษาภาวะการตลาด และแนวโน้มในการจำหน่ายกล้วยไม้สกุลหวายพันธุ์ใหม่ ทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ
3. ศึกษาถึงปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ของผู้ปลูกเลี้ยง และผู้ส่งออก รวมทั้งแนวทางในการแก้ปัญหา
4. ศึกษาถึงนโยบายและบทบาทของรัฐบาลในการเข้ามาช่วยเหลือและสนับสนุนธุรกิจในด้านนี้

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยในเรื่องต้นทุนการผลิต และรายไค้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้คัตตอกพันธุ์ใหม่ที่จะกล่าวถึงต้นทุน และรายไค้ของกล้วยไม้คัตตอกพันธุ์ต่าง ๆ แต่ละพันธุ์ซึ่งเป็นพันธุ์ใหม่ของสกุลหวายที่เริ่มมีการปลูกเลี้ยงเพื่อเป็นการค้า โดยเฉพาะที่ทำการส่งออก อันได้แก่พันธุ์หวายเหลือง พันธุ์หวายชมพู พันธุ์หวายขาว และพันธุ์หวายชิชาร์ เป็นต้น รวมทั้งพันธุ์เดิมที่ยังคงทำการปลูกเลี้ยงอยู่ คือ พันธุ์หวายปอมปาดัวร์

การศึกษานี้ ได้อาศัยข้อมูลที่ได้จากการสำรวจการปลูกเลี้ยงของเกษตรกรจำนวน 40 ราย ในแถบชานเมือง กรุงเทพมหานคร บริเวณเขตหนองแขม เขตคลองสาน เขตภาษีเจริญ และบริเวณใกล้เคียง เป็นตัวอย่างในการศึกษา

เนื่องจากเขตหนองแขมเป็นแหล่งที่มีการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้คัตตอกมากในประเทศไทย ผู้ปลูกเลี้ยง และผู้ส่งออกรายใหญ่ ๆ ล้วนมีที่ตั้งอยู่ในแถบนี้ ดังนั้นจึงอาศัยข้อมูลของผู้ส่งออกในแถบนี้จำนวน 10 ราย เป็นตัวอย่างในการศึกษาค้วย

ประโยชน์ที่ไค้รับจากการศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ที่ไค้จากการศึกษาจะเป็นแนวทางให้ผู้ที่ประกอบอาชีพปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รายใหม่ และผู้ที่ประกอบการอยู่แล้วใช้ประกอบการตัดสินใจว่าควรที่จะมีการลงทุนในการปลูกเลี้ยงคอกกล้วยไม้พันธุ์ใหม่เพียงไค้ โดยพิจารณาจากต้นทุน รายไค้ ตลอดจนปัญหาบางประการที่ไค้จากการวิเคราะห์
2. ทำให้ทราบแนวโน้มของตลาดและแนวทางในการเพิ่มมูลค่าการส่งออกสำหรับกล้วยไม้คัตตอกพันธุ์ต่าง ๆ

3. จะใช้เป็นแนวทางสำหรับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาสนับสนุนการ
ลงทุน
4. เพื่อเป็นเอกสารทางวิชาการที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

วิธีดำเนินการศึกษาและค้นคว้า

ผู้เขียนได้ดำเนินการค้นคว้า โดยเริ่มด้วยการศึกษาทางด้านการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้
ตัดดอกพันธุ์ต่าง ๆ ปริมาณผลผลิต ต้นทุนการผลิต ราคาจำหน่ายรวมทั้งการตลาดจากหนังสือ
วารสาร และรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของดอกกล้วยไม้ จากนั้นจึงเริ่มสำรวจข้อมูล
ด้านต้นทุนการผลิตจากผู้ปลูกเลี้ยง และด้านการตลาดจากผู้ส่งออก โดยการออกไปสัมภาษณ์
รังกล้วยไม้และบริษัทผู้ส่งออก และโดยวิธีใช้แบบสอบถาม

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ นำมาทำการวิเคราะห์
โดยอาศัยข้อเท็จจริงจากการสังเกตการณ์ ตลอดจนข้อมูลจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิในท่านี และ
ข้อมูลทางสถิติจากสถาบันที่เกี่ยวข้อง เช่น จากกรมการค้าต่างประเทศ กรมเศรษฐกิจการ
พาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ และจากหน่วยราชการและเผยแพร่กองวิชาการ กรมศุลกากร มา
ประกอบการวิเคราะห์เป็นส่วนรวม แล้วสรุปผล